

Jorge Amado

Gecenin obanları

Türkçesi: Adnan Cemgil

Roman

İÇİNDEKİLER

Binbir Olay ve Umulmadık Şeylerle ve Bütün Ayrıntılarıyla Onbaşı Martim'in Evlilik Hikâyesi ya da Romantik ve Yalancı Aşklarla Hayal Kırıklıkları Üzerine.....	15
Massu ile Benedita'nın Oğlu ya da Ogum'un Vaftiz Kardeşi Felício'nun Vaftizi İçin Perde Arası	165
Kedi Öldüren Tepesi'nin İşgali ya da Halkın Dostları	231

Biz, gecenin çobanları, bir genç kız kümesini kovalar gibi güdüyoruz geceyi; alkol çekip kalın sopalarımız ve coşkun gülüşlerimizle sürüyoruz tanyerindeki sığınaklarına.

Biz olmasaydık, biz gündoğumu tutkunları, ay ışığının çayır-larında ağır ağır yol alanlar, nasıl giderdi –pıriltılı yıldızları, paramparça bulutları ve karanlık mantosuyla– yapayalnız ve başıboş gece, nasıl bulurdu çıkmazları ve daracık sokaklarıyla bu şehrin dolambaçlı yollarını? Her sokakçıkta adaklık bir kurban, her dönemeçte bir esrar ve geceleyin her gönülde bir yakarış, bir aşk acısı, suskun ağızlarda açlığın tadı ve dörtyol ağızlarının tehlikelerle dolu olduğu saatte zincirinden boşanan Eşu.¹ Sınırsız otlığımızda susuzluğu ve açlığı, yalvarışlarla hıçkırıkları, acıların tortusunu ve umudun goncalarını, aşk çılgınlıklarını ve acı çekenlerin anlaşılmaz sözlerini devşirerek ilerliyoruz ve bunlardan kan rengi bir demet yapıyoruz gecenin kara mantosunu süslemek için.

En uzak, en dar ve en cezbedici yollardan geçip gidiyoruz; insanoğlunun dayanma gücünün sınırlarına varıyoruz; sırrının ta derinliklerine sokuluyoruz; gecenin karanlığıyla aydınlatıyoruz bu sırrı, en derin köklerini açığa çıkararak. Gecenin mantosu her şeyi, yoksulluğu da yüceliği de örtüyor ve hepsini tek bir insanlık, tek bir umutta birleştiriyor.

---

1 Bahia'daki zencilerin dini olan ve aynı zamanda karmaşık ayinlerinin ve şatafatlı törenlerinin yapıldığı tapınakları da belirten Kandomble dinindeki rolü pek belli olmayan ruhlardan. Küçük bir şeytan şeklinde tasarlanı. (ç.n.)

Deniz kokulu ıslak kanatlarını çırpın ürkek bir kuş gibi rıhtımlarda görünür görünmez önümüze katıp sürüyoruz geceyi; tehlikelerle çevrili beşiğinde yatan o öksüz bebeği şehrin yedi kapısından geçiriyoruz; kimsenin elimizden alamayacağı anah-tarlarımızla açarak bu kapıları. Dökülen kanla ve canlı hayatla besliyoruz onu, üzerine titreyerek mahir ellerimizle büyütüyo-ruz, som gümüşten yapılmaya da yağmurlarla süslü olanı.

Sonra, sırtındaki yıldızlı siyah giysiyle, kibar bir genç kız gibi en civcivli tezgâh başlarında demlenir bizimle. Bu Afrikalı ka-dın, kara kalçalarını oynatarak ve de memelerini sallandırarak *Roda sambasını*² oynar, *kapoeira*³ maçına katılır, ustaca vurmasını bilir hançerini, kuralları çiğneyerek bu çılgın gece! *Íavo*'ların⁴ horonunda en çok alkışlanan *Orişa*⁵ idi o, bütün ermişlerin atı, *Oşala*'nın⁶ önünde eğildiği gümüş bastonlu *Oşulufa*; balıkların anası *Yemanja*,⁷ şimşeklerin ve yıldırımların yaratıcısı *Şango*,⁸ ıslak ormanların tanrısı *Oşossi*,⁹ elleri çiçek bozuğu *Omolu*,¹⁰ zaman zaman yedi renkli gökkuşağının *Oşümare*'si,¹¹ hayasız *Oşum*,¹² cenkçi kadın *İansan*,¹³ *Eua*'nın¹⁴ ırmakları ve kaynakları olur. Büt-ün renklere ve biçimlere bürünür; *Ossan*'ın¹⁵ otlarının şifasını ge-tirir özünde, gölgelerden ve seraplardan doğan bir çekiciliği ve büyüsü vardır.

-
- 2 Afrika'dan gelme Brezilya dansı. (ç.n.)
  - 3 Angolalı siyahilerin Brezilya'ya getirdikleri oyun. (ç.n.)
  - 4 Din kurallarını yeni öğrenen genç kız. (ç.n.)
  - 5 Kandomble'deki tanrılardan biri. (ç.n.)
  - 6 Orişa'ların en büyüğü. (ç.n.)
  - 7 Deniz Tanrıçası; bir denizkızı şeklinde tasvir edilir. (ç.n.)
  - 8 Yıldırım Tanrısı, en güçlü Orişalardan biri. (ç.n.)
  - 9 Avcıların Orişası. Bir yay ve oklarla tasvir edilir. (ç.n.)
  - 10 Çiçek hastalığının ve genel olarak bütün hastalıkların Orişası. (ç.n.)
  - 11 Gökkuşağının Orişası; yılanla simgelenir. (ç.n.)
  - 12 Oşum nehrinin tanrıçası. (ç.n.)
  - 13 Kandomble tanrıçası. (ç.n.)
  - 14 Kandomble tanrıçası. (ç.n.)
  - 15 Bitkilerin ve şifalı otların Orişası. (ç.n.)